

KALLIOLOUHOKSEN LAAJENNUSHANKE UTAJÄRVI TEERIKANGAS - LINNUSTOSELVITYS 2026

Päiväys: 24.8.2026

Raportin laatija: [REDACTED], Luonto-Mutaset Oy

Raportin kuvat: [REDACTED], Luonto-Mutaset Oy

Kannen kuva: Utajärvi Teerikangas, tutkimusalue 12.8.2026

Sisällys

1.	Johdanto.....	3
2.	Tutkimusalue	3
3.	Tutkimustulokset	7
4.	Johtopäätökset	8
5.	Lähteet	10

1. Johdanto

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) teki täydennyspyynnön Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy:n (myöhemmin OMV) maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen (LVV:n lausunto 16.7.2026). LVV:n 16.7.2026 jättämän lausunnon perusteella kohteen lähistöltä tulee varmistaa, ettei vaikutusalueella ole uhanlaista ja/tai rauhoitettua lintulajistoa tai linnustolle sopivaa pesimäaluetta.

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy () pyysi Luonto-Mutaset Oy:tä tutkimaan Utajärven Teerikankaan kalliolouhoksen laajennusaluetta. Laajennusalueen linnustollista potentiaalia käytiin kartoittamassa 12.8.2026. Ajankohta ei sovellu etenkin varpuslinnuille, mutta alueen mahdolliset käynnissä olevat petolintujen pesinnät, petolintujen pesät ja alueen kololinnuille sopivan puuston määrä selviää myös elokuun käynnillä.

Aiemmin tehdyistä lintuhavainnoista tehtiin haku lajitietokannasta (20.8.2026, laji.fi), jolla myös salatut havainnot saadaan tietoon. Haku tehtiin jonkin verran laajemmalla alueella kuin vain suunnitellulta louhosalueelta. Aikaisempia havaintoja on esitetty kohdassa 3. Tutkimustulokset. Hakutuloksien tiedosto on erillisenä liitetiedostona.

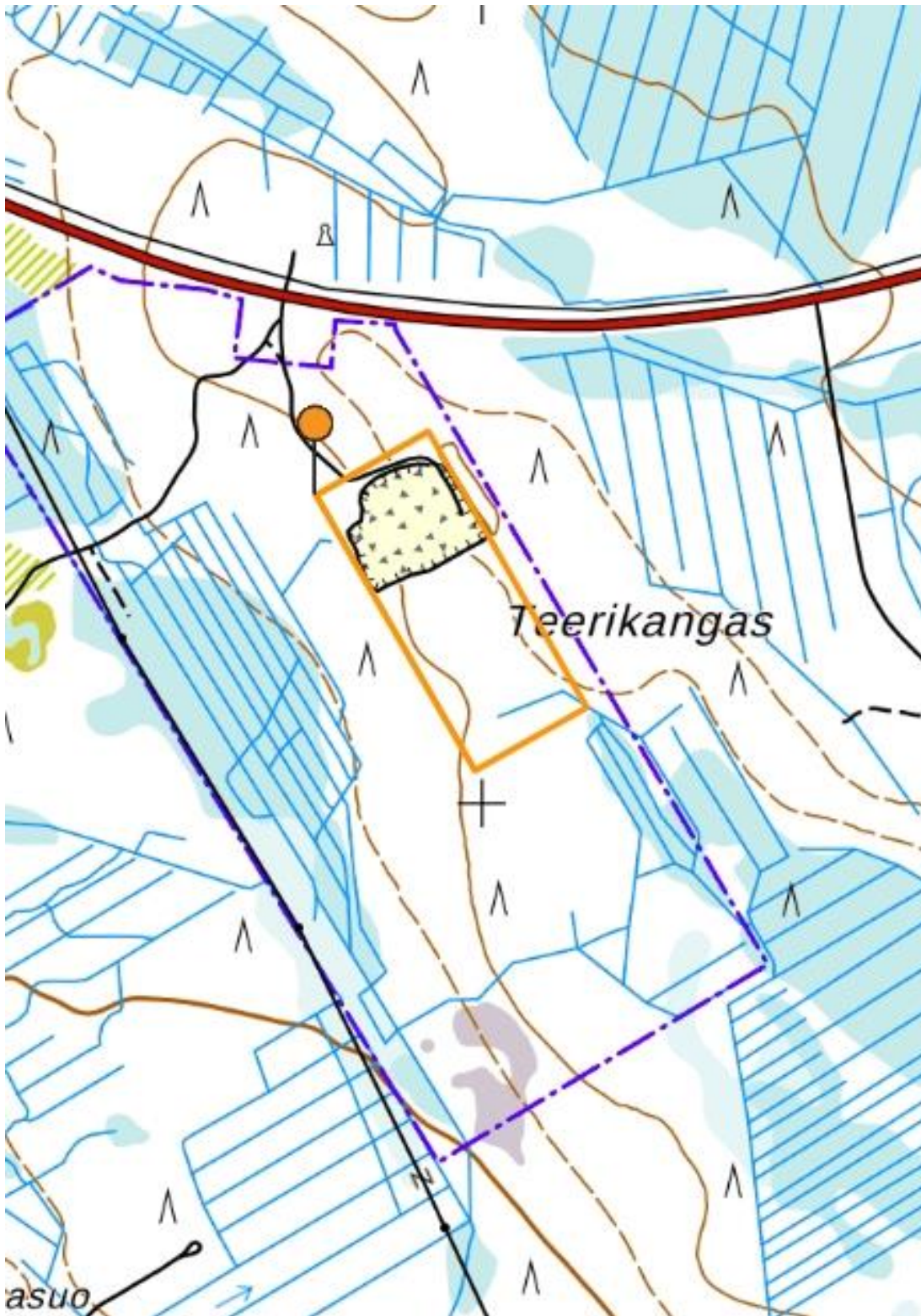
2. Tutkimusalue

Utajärven Teerikangas sijaitsee Muhoksen itäpuolella ennen varsinaista Utajärven kunnanrajaa (ns. enklaavi)(kuva 1). Tutkimusalueen tarkemmat karttakuvat on esitetty kuvissa 2 ja 3. Alueella on entuudestaan kalliolouhos (kuva 2 ja 3), jota on tarkoitus laajentaa muutaman hehtaarin verran noin suuntaan kaakko. Laajennussuunnitelman kartat olivat tutkimuksen tekijällä käytettävissä (), sähköposti 7.8.2026).

Tutkimusalueen metsät olivat suurimmalta osin nuorehkoa männikköä. Aluspuustona nuorehkoa koivua. Ojien varsilla muutamia paikoin harmaaleppiä. Aluskasvillisuus oli suurimmalta osin mustikkaa, siellä täällä juolukkaa ja suopursua. Alueen läpi kulki kaksi metsäkoneen tekemää uraa pohjoiseteläsuunnassa, joista toinen näkyy hyvin ilmakuvaista (kuva 3). Alueen eteläosassa alueen poikki kulki kaivettu oja.

Kuva 1. Tutkimusalueen sijainti Muhoksen itäpuolella (oranssi rajaus).

Kuva 2. Utajärven Teerikankaan tutkimusalue maastokartalla. Tutkimusalue rajattu oranssilla viivalla.

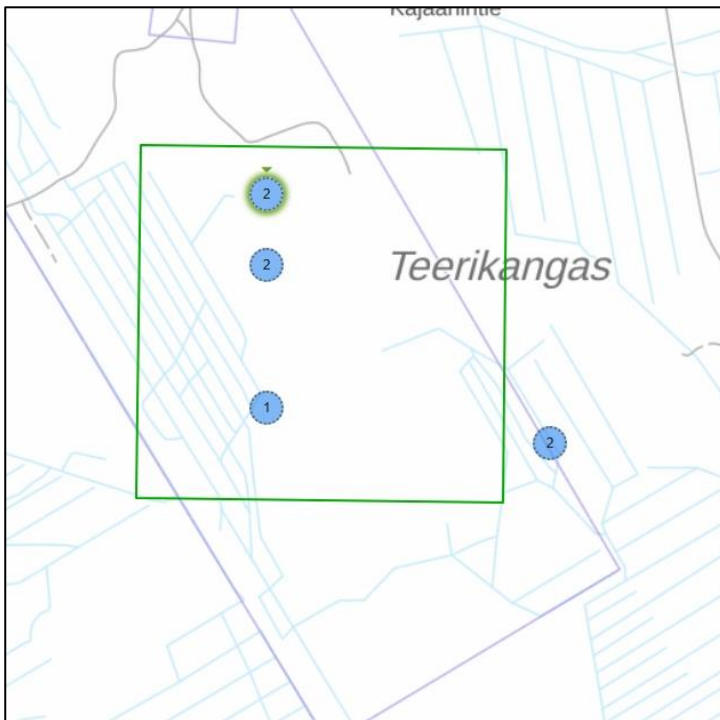

Kuva 3. Utajärven Teerikankaan tutkimusalue ilmakuva kartalla. Tutkimusalue rajattu oranssilla viivalla.

3. Tutkimustulokset

Aikaisemmat havainnot suunnittelualueelta ja sen läheisyydestä

Alueen läpi kulkee maalintujen linjalaskentareitti (vakiolinja), jota on laskettu aiemmin vuosina 2024, 2023, 2020, 2015, ja mahdollisesti jo aiemminkin. Taulukossa 1 on esitetty tehdyt havainnot kuvassa 4 näkyvältä alueelta. Havainnot koskevat uhanalaisia (CR, EN, VU) ja silmällä pidettäviä (NT) lajeja. Alueella on havaittu neljä silmällä pidettävää lajia (pohjansirkku 2024, kuovi 2023, taivaanvuohi 2020, västäräkki 2020). Uhanalaisista lajeista, suunnitellun alueen ulkopuolelta (kunnanrajalta, itäiset 2 havaintoa), on tehty havainnot hömötiaisesta vuonna 2015. Vaarantuneesta töyhtötiaisesta on tehty havainto vuonna 2013. Laajemmalla alueella pyydetyt lintuhavainnot ovat erillistiedostossa.

Kuva 4. Suunnittelualueen paikkatiedot uhanalaisista ja silmälläpidettävistä lintulajeista. Pohjois-eteläsuuntaiset havainnot ovat maalintujen linjalaskentareitiltä.

Havain	Aineist	Taksonom	Laji	Määrä	Aika	Maa	Eliömaakunta	Sijainti	Aineisto
—	III	15171	pohjansirkku – <i>Emberiza rustica</i>	1	2024-06-19 [3:30-7:06]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	3600	kuovi – <i>Numenius arquata</i>	1	2023-06-11 [3:04-8:15]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	3710	taivaanvuohi – <i>Gallinago gallinago</i>	1	2020-06-03 [3:44-8:00]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	13024	västäräkki – <i>Motacilla alba</i>	1	2020-06-03 [3:44-8:00]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	14118	hömötäinen – <i>Poecile montanus</i>	1	2015-06-28 [3:12-7:45]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	14118	hömötäinen – <i>Poecile montanus</i>	1	2015-06-28 [3:12-7:45]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla
—	III	14110	töyhtötäinen – <i>Lophophanes cristatus</i>	1	2013-06-19 [5:08]	Suomi	Oulun Pohjanmaa (Oi	385, Muhos, Torkkolanaro, (718:346)	Maalintujen linjalaskennat vakiolinjoilla

Taulukko 1. Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lintulajit suunnittelualueelta ja sen läheisyydestä.

Alueelta tavatut lintulajit elokuussa 2026 ja alueen sopivuus linnustolle

Alue on suhteellisen yksipuolinen, mäntyvaltainen, metsä. Puista ei löydetty yhtään petolinnun pesää, eikä edes rastaiden pesiä. Alueella ei myöskään ollut yhdessäkään puussa koloja, joten kololintuja ei alueella pesi (esim. hömötiainen, töyhtötiainen). Alueen männiköstä hyötyviä lajeja ovat käpytikka ja käpylinnut. Alueella kuultiinkin yhden käpylinnun (pikkukäpylintu/isokäpylintu) ääni. Samoin muutama mänty toimii käpytikan pajapuuna. Käpylinnun lisäksi alueella tai aivan alueen läheisyydessä tavattiin yksi peippokoiras, talitiaispoikue ja kirjosiippo. Näiden lintujen havaintopaikat on merkitty kuvaan 5.

Lintujen lisäksi alueella nähtiin hirven makuupaikka ja runsaasti hirvikärpäsiä. Mustikkaa alueella oli runsaasti. Sateiden vuoksi alueella tavattiin runsaasti myös sieniä, mm. kangasrouskuja, lakritsirouskuja, haperoita ja seitikkejä.

4. Johtopäätökset

Alueen puusto, kasvillisuus ja sitä myöten linnusto on suhteellisen köyhää. Alueen puuston heikkous voi johtua myös siitä, että alueen kallioperä on vain metrin syvyydessä, jolla voi olla merkitystä puuston kasvuille. Alueella tai aivan sen läheisyydessä tavattiin kartoitushetkellä (12.8.2026) vain neljä lintulajia: peippo, talitiainen, kirjosiippo ja käpylintulaji. Näistä talitiainen ja kirjosiippo eivät pesi alueella, koska alueella ei ollut yhtään kolopuuta. Myös lahoppuut puuttuivat alueelta täysin, joten myöskään esim. hömötiainen tai töyhtötiainen eivät alueella pysty pesimään. Todennäköisimmät pesimälajit alueella ovat peippo, järripeippo ja metsäkirvinen ja ehkä pajulintu. Käpytikka ja käpylinnut hyödyntävät alueen männynkäpyjä. Syksyisin rastaslinnut voisivat hyödyntää alueen mustikkasatoa. Petolintujen tai rastaiden pesiä ei alueelta löytynyt. Nykyiseltä louhokselta syntyvä melu saattaa myös vaikuttaa lähialueiden pesimälajistoon tai alueelle hakeutuviin ruokaileviin lintuihin.

Kuva 5. Violetti viiva osoittaa tutkitun alueen ja oranssi viivoitus kulkujäljen. Punaisten pisteiden kohdat näyttävät havaitut lintulajit.

5. Lähteet

- Sähköpostiviesti [REDACTED] 7.8.2026: LVV:n täydennyspyyntö
- Sähköpostiviesti [REDACTED] 7.8.2026: Maa-aines ja ympäristölupahakemuksen kartat (2 kpl).
- Havaintopyyntö lajitietokeskukselta 20.8.2026